

Synod Information

3 2017

Innehåll:

- * Beträktelse – Herre förbarma dig (JN) 1.
- * Internationellt: Det starkaste vittnesbördet. (CB) 2.
- * Lokalt: Slå (sönder och?) samman församlingar. (AL) 3.
- * Mission i ett sprucket Sverige: EFS, ELM och Syn (JN) 5.
- * Intryck från Synodstämman (omtryckt från nr 2) (LG) 6.
- * Hälsning fr v.ordf. (JN) 7.

Svenska kyrkans Fria Synod en medlemsorganisation
och ett nätverk, bl.a. hjälp med vettiga gudstjänster.

Sist: Svenska kyrkans Fria Synods stämma 2017 –
om de osäkra handboksbesluten. En inbjudan till att
reservera sig med ett medlemskap för kortare eller
längre tid.

– Hur kan jag stötta Synodens arbete?

— Förbön och gåva: Plusgiro 78 05 51-8.

Medlemsavgift 2017! Enskild 200:- / Familj 300:- (till
plusgiro 780551-8). Ny medlem: maila info@synoden.se
eller ring 072-931 83 42 (v.ordf).

Obs — adressändringar, inkl mailadress, mailas direkt till
info@synoden.se eller per post till K Strindberg,
Gröndalsvägen 110, 117 68 Stockholm. Vi skickar gärna Sy
Infon till alla intresserade utan specifik kostnad men ber om
en gåva.

1.

Betraktelse: – Herre Jesus Kristus Guds Son, förbarma dig.

Jesusbönen i Alla Helgons tid är en bekännelse till Herren och samtidigt en bön om förbarmande. Det sammanfaller väl med det som de s.k. 95 teserna driver: ropet om den levande Gudens förbarmande och bekännelsen till honom som vårt verkliga hopp och vår glädje, Herren Jesus Kristus Guds son. Dagen då teserna ska ha spikats, 31/10 1517, var aftonen före Alla Helgons dag!

Bekännelsen hörs på inandningen: Herre Jesus Kristus Guds son, och den inandningen ska inte bestå i att vi lyfter axlarna utan snarare fyller lungorna med luft genom att låta magen ge plats, d.v.s. släppa magstödet. När vi andas ut drar vi ihop magstödet och på det följer böneropet: förbarma dig över mig syndare. Öva på den in- och utandningen några gånger.

Herre Jesus Kristus Guds son – det är änglarnas och de heligas ständiga lovsång och glädje. Den lovsången förändrar oss och de våra. När vi drar in Kristus i vår eftertanke, vårt samtal och våra hem då händer något alldeles konkret. Hans tankar och hans liv får prägla vår närmiljö. Framför allt rör vi oss in mot en gemenskap som är långt större än vår egen närmaste.

Jesusbönen är som en kortform av Herrens bön. Du som vill närma dig Jesus, den levande, ropa som den blinde vid stadsporten och du får en gemenskap av människor från alla tider och folk.

Förbarma dig över mig syndare. Om vi i inandningen får fyllas av lovsången till Herren får vi på utandningen ropa, som en (till slut sista) suck, förbarma dig över mig syndare. Det blir inte bara en bön för min enskilda själ utan en bön om mitt behov av frälsning tillsammans med alla människors.

Det var däri nyckeln till teserna låg, den ständiga bönen om frälsning och bot, att det var utgångspunkten i vårt Kristusliv. Inte frågan om hur boten ska förhandlas utan att frälsningen ligger i Herrens hand, som en gåva till tiggaren. Då blir botgöring självklar. Det är alla helgons insikt.

Låt oss tacka Gud för våra nära och kära, vare sig vi besöker våra gravar eller ser dem i våra minnen, tacka för gemenskapen med de heliga och be: Herre Jesus Kristus Guds Son förbarma dig över oss och våra nära, våra församlingar och vår kyrka. I den bönen finns hopp, i Jesu Namn. Amen. JN

Det starkaste vittnesbördet – samling i Württemberg.

När IS tog makten i Mosul kunde stadens 160.000 kristna stannat kvar – om de hade blivit muslimer. Ändå lämnade de staden, berövade allt de ägde. Det finns en oerhört gripande bild från flykten: en familj som vi, i kläder som våra, som rastar under en motorvägsviadukt på vandrigen till Kurdistan. Om de hade övergett Kristus, kunde de stannat kvar. 160.000 gick hellre i landsflykt. Detta är ett oerhört vittnesbörd inför hela världen: Jesus är Herren!

Martyrium är att dela Kristi smärta. Ur hans sår strålar Guds kärlek fram: ”Så älskade Gud världen...” Martyriets sår innebär också smärta. Det gäller även det som Carl-Erik Sahlberg kallat *det grå martyriet*. Det är att för sin kärlek till Jesus vara marginaliserad, nedtystad, ignorerad och utestängd.

Inte utan skäl har den svenska kristenheten – även i sekulariserade kretsar – anklagats för att vara kallsinnig inför vår tids martyrer. I själva verket är kärleken till martyrerna och glädjen över deras vittnesbörd ett avgörande tecken på en äkta relation till Jesus. Omvänt är likgiltigheten för martyrernas vittnesbörd ett tecken på en försvagad eller förtvinad relation till Jesus. Han talar själv om detta i sin profetia om slutdomen. Då kommer han att säga till de äktkristna: ”...jag var hungrig och ni gav mig att äta. Jag var törstig och ni gav mig att dricka. Jag kom som främling och ni tog emot mig. Jag var naken och ni klädde mig. Jag var sjuk och ni skötte mig. Jag satt i fängelse och ni kom till mig.”(Matt. 25:35,36) När de unga Kyrkans kristna under de första 300 åren hörde och läste detta, kunde de känna igen sin egen tids martyrer i dessa Jesu minsta bröder. Än mer gäller detta nu. Vi lever i Kristi Kyrkas största martyrtid någonsin, alltifrån de ensamma kristna barnen på den svenska skolgården till fångarna i den nordkoreanska dödslägren.

Martyriet har många aspekter. Det blir tydligt i programmet för den stora martyrkonferens som ett stort antal kristna organisationer anordnar i Schwäbisch Gmünd 12-15/11, Württemberg, <https://www.schoenblick.de/christenverfolgung/#c4421>.

Janis Vanags, Lettlands ärkebiskop, medverkar. Bland ämnena för föreläsningarna finns följande: De iranska kristnas behov av teologisk utbildning, nationalistiska rörelser i fjärran Östern och religionsfriheten, traumabearbetning bland kristna och muslimer i Nigeria, kristet vittnesbörd bland muslimer i Östafrika, arabiska flyktingars rätt till evangelium, hur delar man rättvist hjälpsändningar, kristna och internet i Pakistan, kristna medier i

Mellanöstern, de kristna konvertiternas framtid och deras betydelse för Mellanöstern och för oss, tramatiserade kvinnor i Mellanöstern.

Jesus har talat om mat, dryck, besök, kläder, gästfrihet. Nu har hans uppdrag växt ut till så mycket mer. Det som han talat om får sitt rätta djup, när man minns att han talade om sin Kyrka som en kropp, hans egen kropp. När nervsystemet i en kropp fungerar, känner hela kroppen, när en del av den skadas. Då griper den friska delen av kroppen in. Det är detta, som det handlar om. Christian Braw.

Slå (sönder och?) samman församlingar.

En gång flyttade jag till en landsortsförsamling med ”bara” en präst. Prästen hade tjänstgjort där i nästan trettio år och var väl känd och omtyckt i samhället och trakten omkring. Prästgården, intill kyrkan mitt i byn, var tjänstebostad och en längre tid inrymdes också församlingsexpeditionen i denna byggnad. Idag används prästgården istället som församlingsgård. Ett par år efter att prästen gått i pension och församlingen nu hade vant sig vid den ”nye” prästen, som togs emot bra och blev brett förankrad, startade diskussionerna om sammanslagning med andra församlingar till ett storpastorat. Ja, vi skulle inte använda ordet sammanslagning, då det hade en negativ klang, utan i stället säga sammanläggning. Ibland har dock inte retoriken den betydelse makten vill. Ibland genomskådas vad som verkligen sker.

Jag tråkar inte läsaren med att redogöra för alla sammanträden, fruktlösa och ibland prestigefulla meningsutbyten, eller all den oro, frustration och frånvaro av strategi och slutgiltig målsättning, som faktiskt genomsytrade arbetet och gjorde att det hela kändes tämligen fruktlöst för oss inblandade, som fortsättningsvis ville ha en fungerande och levande församling. Däremot var vi många som insåg att gudstjänstfirande, dop, konfirmand/ungdomsarbete, lokalt lekmanengagemang och kontakten mellan präst och församlingens invånare i olika åldrar, inte var det högst prioriterade. Ekonomi, byggnader, personalutnyttjande och verksamhetsplacering var däremot väsentliga punkter på dagordningen. Här behövdes genomgripande förändring. Detta var kyrkans framtid. Även om det naturligtvis formulerades mycket vackert kring att ”ta tillvara de olika församlingarnas specifika kultur och erfarenheter”, för att man skulle känna igen sig och inte märka av några omstörtande förändringar till det sämre, förstod vi vad som väntade.

Under en period följde sedan en hel del förändringar, som innebar att mycket av det som varit inte längre blev sig likt. Den ”nye” prästen sade upp sig och det kom en annan. Denna präst önskade att få arbeta placerad som distriktspräst inom vår gamla församlingstjänst, för att ha en mer direkt närhet till ett visst område. Så blev tyvärr inte organisationen, den delen av församlingens ”kultur” och önskemål förbisågs, och även han sökte sig till annat arbete. Vi fick en ny kyrkoherde, en kvinna, som beskrev sig själv som ett ”yrväder” i det nya påkostade församlingsbladet. Ett församlingsblad som inte längre gav några indikationer på att Jesus hade en central plats i vår verksamhet. Denna plats har nu istället centralortens arkitektritade kyrka, som i senaste julnumret fick ta den födelsedagsplats som Guds son annars brukar få. Då fyllde nämligen tegelstensskapelsen femtio år. Under förändringsperioden såg jag inte mycket motivation till att längre

vara kvar i Svenska kyrkan utan lämnade till slut in en utträdesanmälan. Det mötte inga hinder.

Hursomhelst är det ändå Svenska kyrkan som är min naturliga kristna hemvist och när min upprördhet, ilska och besvikelse lagt sig kom känslan av en sorgsen hemlöshet. Förutom detta, att det fortfarande fanns så många fina människor, som jag visste kämpade för det sanna och goda inom kyrkan, hade jag också börjat gå på gudstjänst mer regelbundet i grannförsamlingen. På något sätt fick jag återigen bestämma mig om mitt medlemskap, eftersom det kändes obekvämt och motsägelsefullt att delta i en verksamhet i en organisation jag bestämt mig för att lämna. Jag gick in igen. Det bekräftades skriftligen.

Nu söker pastoratet en ny kyrkoherde. En kh em upprätthåller tjänsten på vikariat tills ny kh är funnen. Vår församlings komminister har sagt upp sig och slutar vid årsskiftet. Endast en av alla präster i tjänst idag, är ordinarie och tillsvidareanställd. Vad jag vet har inga överflödiga byggnader ännu avyttrats, ekonomin har inte blivit mindre resurskrävande, personalstyrkan har inte decimerats och antal gudstjänstbesökare har definitivt inte ökat. Däremot har den enda listan till kyrkofullmäktige varit svår att fylla med namn på intresserade kandidater inför valet. Ytterligare avhopp efter valets sammanräkning innebär att alla platser kanske inte kommer att vara besatta i det nya pastoratets högsta beslutande organ. Du sköna nya storpastorsidé!

Personer och platser i denna berättelse ur verkligheten gör inte händelseförloppet mer eller mindre intressant. Tanken är, att igenkänningsfaktorn och ifrågasättandet av meningen med detta förfaringssätt är det verkligt viktiga. Hur kan vi på nytt hitta former för gudstjänstgemenskap som inte är konstruerade? Reflektionen över följderna och att vi är många som delar denna och liknande erfarenheter, kan kanske också ge styrka till motstånd och funderingar kring nya vägar. Historien är självupplevd och den som vill ha fördjupad detaljkunskap om processen är välkommen att kontakta mig personligen. /Ann Lång

Mission i ett sprucket Sverige.

Redan när Synoden tog form i början av 80-talet var det uppenbart att Svenska kyrkans gudstjänst- och församlingsliv fick alltmer förtvinade former (förutom i Göteborgs och knappt ännu i Växjö's stift). Gudstjänst och församlingssamfund blev nästan något exklusivt liksom hem präglade av kyrkans liv. Murens fall 1989 är fortfarande den stora vändningen men det är först på sistone som det har märkts lite mer här i landet. Sedan dess har inte så få församlingar lagts ihop (ner). Begreppen privatisering och otroende döpta har blivit regeln. Synoden angav en helt annan ton, inte minst i presentationen 'Liv i kyrkan' (1985). Men förhoppningen om att hitta levande gudstjänstgemenskaper är numera allmän nöd också i Göteborg och i Växjö. Somliga har funnit romersk-katolska församlingar som den trygga punkten. Missionsprovinsens koinoior söker kontakt och förankring såsom isolerade. Samma år som Synoden tog form som ett skugg-kyrkomöte författade prästen Peter Nöske, Västerås stift, en vision av huskretsar i våra traditionella församlingar. Den visionen ska vi återkomma till i kommande nummer för den tar sin utgångspunkt i undervisningsbehovet. I det följande vill jag presentera (förutom Liv i kyrkan) två försök att formulera sig i dagens alltmer villrådiga vardag: EFS presentation av handledning hur man startar lekmannagrupper i Svenska kyrkan (2010) och Evangelisk Luthersk Missions initiativ "Vår" i missionslandet Sverige (2016). De förra har synts något mer vid missionskonferenser som EFS Johannelund i Uppsala organiserat, i år i form av utbildningstillfällen i Uppsala i oktober och Alvesta i september <https://missionisverige.wordpress.com/>. Ansatsen har alltmer kommit att handla om nya sätt att vara kyrka, nu t.o.m. finansierat av kyrkomötet.

EFS:s handledning (red Torbjörn Larspers) markerar framför allt sin position inom Svenska kyrkan, biskoparna Ragnar Persenius och Hans Stiglund skriver förord och dåvarande missionsföreståndare Stefan Holmström skriver efterord. Holmström inleder efterordet med formuleringen: "Den här lilla boken handlar om Svenska kyrkans framtid och om EFS framtid och om att dessa framtider behöver varandra. Till det behövs nytänkande, ja omvändelse, från båda hållen". S:ta Clara kyrkas vänner lyfts fram som ett av de främre exemplen men redaktören stryker under sju olika former av EFS och en åttonde ännu oprövad... (sid 75-79). Redaktören stryker också under att det största behovet är engagerade frivilliga. Synodens ansats att ta ett ansvar för hela kyrkan, med en vision för dessa engagerade, syns det mindre av.

ELM:s antologi inleds av styrelseordförande Gunnar Davidsson med citat ur ELM:s syfte: att verka för Kristi rikets tillväxt. ELM:s arbete har burit frukt i tiotusentals nya medborgare i Guds rike utomlands men i Sverige har det gått tillbaks. Sedan 2014 är ELM:s missionsuppdrag förtydligat att även inbegripa Sverige. Vittnesbördet om Jesus som frälsaren är det avgörande. ELM:s "Vår" ger åtta exempel på ny- eller omplanteringar, ett ifrån Peru.

Med de båda småhäftena är det tydligt att begreppet ”nyplanteringar” är etablerat. Men hurdan är relationen till församlingen? ELM:s skrift har ett något större format än EFS, Synodens gamla programskrift är ändå något större. Där presenteras och präglas tolv artiklar av dekanerna och dennes trakter/dekanat: Om guds folk skada, om dopet och Andens gåvor, om gudstjänsten, diakonin, bönen, Guds Ord, nattvardslivet, församlingen i världen, själavård och bikt, kyrkans ämbete, församlingsgemenskapen och sist men inte minst om målet. Församlings- och kyrkovisionen är solklar, men hur realisera? I det tiopunktade avslutande arbetsprogrammet handlar den sista punkten om avsikten att behålla enheten inom Svenska kyrkan, ingen utbrytning.

Visionen sågs av flera dekaner som förverkligad när Svenska kyrkan fick sin nya kyrkoordning med dopet som medlemsgrundande och de förändrade relationerna med riksdagen. Linköpingsmötena skulle samla ny gudstjänstgemenskap omkring biskopen. Frimodig kyrka blev den nya plattformen, avspjälkad från Partipolitiskt obundna (POSK). Öka samlade de mer vänsterorienterade inom POSK-gruppen.

Omplanteringen av dekanaten har pågått länge nu. Och nöden har vuxit. Nöskes ingång 1981 handlade om den ofrånkomliga undervisningen, och hemmen som församlingens knutpunkter. Relationen mellan den lilla gemenskapen och församlingen kan det tänkas mer om. Hemgrupper javisst, men vad betyder hemmen i en församling? Utan hem ingen församling. Och vad för skillnad gör de många spruckna hemmen? Kan det bli hem utan församling? Det behövs mycket helande. Det ska Sy Info återkomma till. JN

Pånytt: Sammanfattning av Synodstämman 2017

Liksom förra året hölls Synodstämman i Gamla Hjälmseryd i Småland. I likhet med förra året erbjöds medlemmar också att delta i ett stilla dygn med början på fredagen. Det stilla dygnet kan ses som en förberedelse inför de beslut och utmaningar, som Synoden och Svenska Kyrkan står inför. Här ges goda möjligheter till bön och reflektion, både på det personliga planet och om framtiden för det kristna budskapet i vår Kyrka. En fråga, som återkommande gör sig påmind, är om Kristus kommer att återfå sin centrala plats i Kyrkans tro och budskap.

Stämman inleddes efter lördagens lunch med de sedvanliga förhandlingarna och valen. Vi behandlade förslag från Synodrådet. Ett förslag, som ledde till en animerad diskussion, var förslaget om ”I Själens nöd”. Förslaget handlar om en situation, som många församlingsbor hamnar i, där det inte går att fira en regelbunden gudstjänst eller mässa av flera olika skäl. Under flera år har Synodrådet arbetat med att ta fram rekommendationer för stöd och hjälp i dessa situationer. Stämman var enig om att det finns ett behov av riktlinjer för hur man kan bistå med råd och stöd. Själva sakfrågan i de många inläggen avsåg hur man bör utforma texten på området. Efter många tänkvärda inlägg beslöt stämman att Synodrådet skulle beakta inkomna

synpunkter i den vidare behandlingen och beslut i ärendet. Likaså gavs möjlighet att inkomma med synpunkter i efterhand.

En annan punkt på dagordningen, som också tilldrog sig deltagarnas intresse var förslaget till uttalande avseende den nya Handboken, som Kyrkomötet ska besluta om i höst. Förslaget har fått omfattande kritik från flera håll. Det nya förslaget till Handbok innehåller sådana inslag, att dessa kan betraktas som väsensskilda från den klassiska kristendomens grundläggande bekännelse. Därutöver finns även andra inslag, som är främmande för den kristna kyrkan. Efter flera inlägg beslöt stämman att ställa sig bakom förslaget till uttalande efter mindre justeringar.

Även om de andliga frågorna bör komma i första hand, måste ett beröm och tack tilldelas det utmärkta köket på stiftelsen. Tillsammans med miljön på den anrika anläggning och närheten till Eva Spångbergs livsverk, ger Synodens dagar på Gamla Hjälmseryd ny kraft och nytt hopp inför Synodens viktiga funktion och arbete under det kommande året.

Vår Herre uppmanade oss att vila ibland för att hämta ny kraft ur Honom. På samma sätt kan vi alla verka för att fler människor genom våra insatser ska få denna nödvändiga möjlighet till vila i Honom.

Lars Gustafsson

Hälsning från v.ordf. i bottid.

Svenska kyrkans reformationsjubileum tycks ha haft som mest reformatorisk must när de tyska deltagarna och påven i Rom medverkade i Lund förra hösten. I de talen återkom tanken om botens välsignelser, som är tesernas grundton, flera gånger.

Som v.ordf menar jag återkommande att Synodens ändamål och medlemsorganisation med nätverksfunktion, som fattar gemensamma beslut i en stämma och som erbjuder hjälp till behovande, är omistligt, som en botövning. Synoden är inte en exklusiv förening utan en träffpunkt för alla som känner nöden.

Synodrådet har detta år kunnat träffas på flera olika platser vilket är värdefullt: Örtagården likaväl som på Christens gård. Men det ger en något större kostnad jämfört med att träffas i våra storstäder. Du som kan får gärna skänka en gåva (ett testamente?!), för att vi bättre ska kunna följa vad som händer i våra olika stift!

Er v.ordf. Jonas Nilsson

Pressmeddelande/Uttalande

Om de osäkra kyrkohandboksbesluten.

Svenska kyrkans Fria Synod vill stryka under det oacceptabla i den osäkerhet som uppstått vad gäller kyrkomötets och kyrkostyrelsens kompetens i behandlingen av förslagen till ny revidering av 1986 års Kyrkohandbok, såsom flera tunga remissinstanser redan klargjort.

Stämman rekommenderar att man håller sig till HB 1986 tills erkänt bättre förslag presenteras vad gäller såväl liturgisk, teologisk som kyrkomusikalisk sakkompetens.

Gudstjänst som inte entydigt firas i Faderns och Sonens och den Helige Andes Namn måste ifrågasättas. Kommunion vid mässfirande som inte utgår ifrån en verklig beredelse (enskild eller gemensam) måste avrådas.

Intresserade är välkomna att solidarisera sig med dessa formuleringar i en gåva eller en kortare eller längre tids medlemskap.

På stämmans uppdrag, 1 april 2017, Hanna Lindholm, mötessekr.

Synodrådet 2017-2018.

Ordf. Obesatt (SYM 170401).

v.ordf. Jonas Nilsson JN (2018), Hjälmseryd, Ängshuset, 570 02

Stockaryd, 072 931 83 42, jonas.nilsson@abo.fi

Ordinarie: Hanna Lindholm (2018) Borås, Lars Gustafsson (2019)

Träslövsläge, Marie-Louise Lundström (2018) Smålandsstenar, Kåre

Strindberg (2019) Stockholm, Göran Hallberg (fyllnadsvald till 2018)

Vingåker. Suppleanter: Marie Persson (2019) Styrso, Gunnar Persson

(2018) Göteborg, Ann Lång (2019) Klippan.

Vettiga gudstjänster? Kontaktpersoner I Själens Nöd:

För att finna andra medlemmar på rimligt geografiskt avstånd, få tips om gudstjänster eller vettig präst i närområdet, tag kontakt med någon av nedanstående:

Skåne/Blekinge: Lena A Artman 0435 44 84 04

Småland: Mattias Fjellander 0371 173 19

Göteborg: Marie Persson 031 82 41 55

Södermanland: Göran Hallberg 0151 303 04

Stockholm: Hans Gustafsson 070 594 75 68

Västeråstrakterna: Anna-Karin Andersson 021 14 68 81

Norrland: Mats Rondahl 0970 640 09

Förbön för kyrkan och alla människor:

– Vi ber, i bön om den Helige Ande efter Bibelns Ord på Svenska kyrkans bekännelses grund, att Herren ville befria, bevara och förnya Svenska kyrkan som en levande och missionerande kristen kyrka som söker den enhet Han bad om för att världen ska tro. I Jesu Namn Amen.

Hör av dig om du vill vara med på Synodens förbönslista.

Senaste bidraget nr 21: “Den besinningslösa ondskan”.

Se Synodens Tankesmedja - www.synoden.se